

Hoofdstuk 11: Kwam de Messias toen de tempel werd verwoest?

De verklaring van Mattheüs 24, die preteristen bieden, lijkt op het eerste gezicht bijzonder helder en volstrekt eenduidig te zijn. Hun verklaring komt op het volgende neer:

“De Here beantwoordde de vraag van Zijn discipelen, wanneer er van het tempelcomplex geen steen op de andere zou worden gelaten. Hij zei, dat er een grote verdrukking in Judea zou zijn zodra de gruwel van de verwoesting was opgericht (Matth. 24:15,21). En Hij zei, dat Zijn wederkomst terstond na die grote verdrukking zou plaatsvinden (Matth. 24:29,30). De grote verdrukking was volgens Hem een periode van korte duur, die door Zijn Vader nog verder zou worden verkort om te voorkomen dat alle inwoners van Judea zouden omkomen (Matth. 24:22). De Here is dus gekomen toen de tempel werd verwoest”⁵⁶.

De toespraak die de Heiland op de Olijfberg heeft gehouden, is echter niet alleen door Mattheüs, maar ook door Markus en Lukas overgeleverd. In de uitleg van het preterisme worden de verschillen tussen deze drie verslagen genegeerd. “De gruwel van de verwoesting zien staan in de heilige plaats” of “waar het niet behoort” (Matth. 24:15, Mar. 13:14) is volgens hen exact hetzelfde als: “Jeruzalem door legerkampen omsingeld zien” (Luk. 21:20). In beide gevallen moesten de discipelen namelijk vluchten. “Grote verdrukking” (Matth. 24:20, Mar. 13:9) is volgens hen hetzelfde als “dagen van wraak” (Luk. 21:22). Tijdens die “dagen” zou er immers “grote nood zijn in het land” (Luk. 21:23). Het “weeklagen van de stammen” (Matth. 24:30) heeft volgens preteristen plaatsgevonden toen de inwoners van Judéa “vielen door [het] scherp van [het] zwaard en als gevangenen werden weggevoerd onder alle volken” (Luk. 21:24). .

Aan de Oudtestamentische achtergrond van bepaalde uitdrukkingen die de Here gebruikte gaat men eveneens voorbij. Voor Joodse oren hadden “dagen van wraak”, “een grote verdrukking zoals er niet is geweest”, de “gruwel van de verwoesting in de heilige plaats” en het “bijeen verzamelen van Zijn uitverkorenen” een bekende klank. De Here zei niet voor niets, dat de profeet Daniël over deze “gruwel” had gesproken, en dat wie het boek Daniël las, op de voorzegging moest letten! (Matth. 24:15). Aangezien geen enkele profetie van de Schrift een eigen uitlegging heeft (2 Petr. 1:20), moeten er andere Bijbelboeken worden geraadpleegd om de toespraak die de Here Jezus op de Olijfberg heeft gehouden te kunnen begrijpen.

⁵⁶ Wie de Bijbeluitleg van preteristen wil leren kennen, kan een kijkje nemen op matteus24.nl (Nederlandstalig, gespeld zonder h) of theolivetdiscourse.com (Engelstalig).

Alleen Lukas noemt de verwoesting van de stad

Wanneer we de evangelieteksten vergelijken, blijkt dat *alleen Lukas* de verwoesting van de stad vermeldt. In zijn verslag van de toespraak van de Here Jezus staat: “Wanneer u nu Jeruzalem door legerkampen omsingeld ziet, weet dan dat *haar verwoesting* nabij gekomen is” (Luk. 21:20). De omsingeling (of het omringd-worden) van de stad door legerkampen zou voor de discipelen het “teken” zijn dat er binnenkort geen steen op de andere werd gelaten (Luk. 21:6-7). Mattheüs en Markus spreken over het staan van de “gruwel der verwoesting in de heilige plaats” (Matth. 24:15) of: “waar het niet behoort” (Mar. 13:14), maar de ondergang van de stad wordt in hun verslagen niet genoemd.

Lukas is ook de enige evangelienschrijver die vertelt wat er bij de verwoesting van Jeruzalem met de inwoners van het land zou gaan gebeuren. Hij schrijft: “... er zal grote nood zijn in het land en toorn over dit volk. En zij zullen vallen door [het] scherp van [het] zwaard en als gevangenen worden weggevoerd onder alle volken” (Luk. 21:23-24). Wat in Luk. 19:41-44, Luk. 21:24 en Luk. 23:27-31 was voorzien, heeft in de jaren 66-70 letterlijk plaatsgevonden. Volgens de geschiedschrijver Flavius Josephus zijn er in die vreselijke tijd ruim één miljoen Joden omgekomen, niet alleen door interne strijd en door de wapens van de Romeinen, maar ook door honger en besmettelijke ziekten. Uiteindelijk werden er 91000 overlevenden gevangen genomen en tot slaven gemaakt. Het aanbod van slaven nam in heel het Romeinse rijk zózeer toe dat de prijs van een slaaf kelderde, en Joodse krijgsgevangenen werden in alle landen rond de Middellandse Zee te koop aangeboden.

Met de verduistering van zon en maan en het vallen van de sterren (Matth. 24:29, Mar. 13:24-25) kan niet de val van Jeruzalem zijn bedoeld, want Lukas scheidt deze “tekenen” (Luk. 21:25-26) van de verwoesting van de stad, die hij al in een eerder vers had beschreven (Luk. 21:24a). Indien het vallen van de hemellichamen hetzelfde was als de verwoesting van Jeruzalem, zou Luk. 21:25 een onnodige herhaling zijn van Luk. 21:24a. Uit het verslag van Lukas blijkt, dat de val van de stad en de dood of de gevangenschap van de inwoners van Jeruzalem zou worden gevolgd door de “tijden van de volken” (Luk. 21:24b). Pas wanneer die “tijden” waren vervuld (d.w.z. waren voltooid, of waren afgelopen), zouden er tekenen aan zon, maan en sterren verschijnen⁵⁷.

⁵⁷ Aanhangers van het preterisme beweren (met een beroep op Openb. 11:2), dat “de tijden van de volken” slechts 42 maanden, dus 3½ jaar, hebben geduurd. Zowel in Luk. 21:24 als in Openb. 11:2 wordt er namelijk over het vertrappen (of vertreden) van Jeruzalem door de volken gesproken. Lukas spreekt echter over “tijden” die aanvangen wanneer de bevolking van Jeruzalem is gedood of in ballingschap is gevoerd, terwijl Johannes spreekt over 42 maanden waarbij de stad overeind staat en de inwoners worden vermaand door “twee getuigen”

Grote verdrukking

Het tweede dat opvalt wanneer we de evangeliën vergelijken, is het feit dat *alleen Mattheüs en Markus* de term “grote verdrukking” gebruiken. Mattheüs schrijft over het “zien staan van de gruwel van de verwoesting in [de] heilige plaats”:

“Er zal dan een grote verdrukking zijn zoals er niet geweest is van [het] begin van [de] wereld af tot nu toe en er ook geenszins meer zal komen” (Matth. 24:21)

En Markus schrijft over diezelfde periode, wanneer “de gruwel van de verwoesting zal staan waar het niet behoort”:

“Die dagen zullen zo’n verdrukking zijn als er niet geweest is van [het] begin van [de] schepping die God heeft geschapen, tot nu toe, en er geenszins meer zal komen” (Mar. 13:19)

Volgens de Here Jezus zal de verdrukking in die tijd zó zwaar worden dat God er voortijdig een eind aan zal maken:

“En als die dagen niet werden verkort, zou geen enkel vlees behouden worden, maar ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen worden verkort” (Matth. 24:22, vgl. Mar. 13:20)

Zo’n unieke periode in de geschiedenis was voorzeggd door de profeet Daniël (die de Here in Matth. 24:15 uitdrukkelijk vermeldt). Deze ziener had aangekondigd:

“Er zal een *tijd van grote benauwdheid*⁵⁸ zijn, zoals er niet geweest is sinds er volken bestaan, tot op die tijd toe” (Dan. 12:1)

Ook de profeet Jeremia heeft al over dit unieke tijdperk gesproken. Want die profeet had bijna een eeuw eerder geschreven:

“Dit nu zijn de woorden die de HERE over Israël en Juda gesproken heeft... Angstgeschrei horen wij, schrik en geen heil... Wee, want groot is die dag, *zonder weerga*; een *tijd van benauwdheid* is het voor Jakob...” (Jer. 30:4-7)

(Openb.11:3-13). Het preterisme vereenzelvigd dingen die volgens de Bijbel van elkaar verschillen.

⁵⁸ Het Griekse woord voor “verdrukking” en het Hebreeuwse woord voor “benauwdheid” hebben beide betrekking op omstandigheden die zo’n zware last vormen, dat men wordt verpletterd.

Dagen van wraak

In tegenstelling tot Mattheüs en Markus gebruikt Lukas de term “grote verdrukking” niet. Ook spreekt deze evangeliëschrijver niet over het verkorten van dagen, of over een periode uit de geschiedenis die volstrekt uniek is. In zijn boek lezen we:

“... dit zijn *dagen van wraak*, opdat alles wat geschreven staat, vervuld wordt” (Luk. 21:22)

De term “dagen van wraak”⁵⁹ is ontleend aan de Wet en de profeten. De profeet Hosea had eens geklaagd:

“Gekomen zijn *de dagen der bezoeking*, gekomen *de dagen der vergelding*. Israël zal het ervaren... Hij zal hun ongerechtigheid gedachtig zijn, hun zonden bezoeken” (Hos. 9:7-9)

De “dagen der bezoeking” waarover Hosea sprak, waren de dagen waarin “Efraïm” in ballingschap ging doordat de Assyriërs het tienstammenrijk veroverden (Hos. 9). De wegvoering van deze stammen zou echter niet de enige “wraak” of “vergelding” zijn, want de Messias zou later opnieuw “dagen van wraak” voor het verbondsvolk aankondigen. De uitdrukking “dagen van wraak” (of “dagen van vergelding”) is vermoedelijk ontleend aan de Wet van Mozes. Daarin was gesproken over de vloek die Israël zou treffen indien het Gods verbond zou verbreken. In dat verband had de HERE gezegd: “Mij komt de wraak toe en de vergelding” (Deut. 32:35)

De Messias zei over de inwoners van Jeruzalem: “Zij zullen... worden weggevoerd onder alle volken” (Luk. 21:24). En Mozes had voorzeggd: “Gij zult weggerukt worden uit het land... De HERE zal u verstrooien onder alle natiën van het ene einde der aarde tot het andere” (Deut. 28:63-64). De Messias zei ook: “Zij zullen... als *gevangenen* worden weggevoerd” (Luk. 21:24). En Mozes had opgemerkt: “Gij zult daar aan uw vijanden als *slaven en slavinnen* te koop aangeboden worden, maar er zal geen koper zijn” (Deut. 28:68). Deze voorzeggingen van Mozes en van de Here Jezus werden in het jaar 70 letterlijk vervuld.

De uitdrukking “dagen van wraak” (Luk. 21:22) heeft blijkbaar betrekking op de verbondswraak, die de HERE in Zijn wet had aangekondigd. Onder “alles wat geschreven staat, dat vervuld wordt” (Luk. 21:22) mogen we verstaan: Héél de vloek die de HERE over verbondsbrekers had uitgesproken (Deut. 28).

⁵⁹ Volgens een andere vertaling (NBG): “dagen van vergelding”. De tekst luidt: “dagen van wraak”, niet: “DE dagen van wraak”. Er zijn in de heilsgeschiedenis meerdere “dagen van wraak”, maar er is slechts één “grote verdrukking”.

Nadat we Mattheüs 24 met Lukas 21 hebben vergeleken, rijst de vraag: Zijn “dagen van wraak” (Lukas 21) hetzelfde als “grote verdrukking” (Mattheüs 24, Markus 13)? Of gaat het om verschillende tijdperken?

Verschillende tijdperken

Uit de informatie in de Bijbel blijkt mijns inziens duidelijk, dat we bij “wraak” en “verdrukking” te maken hebben met *verschillende* tijdperken. Het volgende is namelijk het geval.

1. “Dagen van wraak” (Luk. 21:22) lopen uit op de *verstrooiing* van “hen die in Judéa zijn”. Er staat immers geschreven: “Zij zullen vallen door [het] scherp van [het] zwaard en als gevangenen worden weggevoerd onder alle volken” (Luk. 21:21,24). De “grote verdrukking” (Matth. 24:21, Mar. 13:19) zal daarentegen uitlopen op het *bijeen vergaderen* van de verstrooide Israëlieten. Want de Messias heeft gezegd: “Terstond nu na de verdrukking van die dagen... zullen zij de Zoon des mensen zien komen op de wolken van de hemel met kracht en grote heerlijkheid. En Hij zal Zijn engelen uitzenden met luid bazuingeschal, en zij zullen zijn uitverkorenen bijeen verzamelen uit de vier windstreken, van [de] uitersten van [de] hemelen tot <de> [andere] uitersten daarvan” (Matth. 24:29-31, Mar. 13:27).

2. Tijdens “dagen van vergelding” *straft* God Zijn volk vanwege het verlaten van het verbond. In die dagen is Hij “hun ongerechtigheid gedachtig” en “bezoekt Hij hun zonden” (Hos. 9:7-9). Tijdens de “grote verdrukking” is er echter aanvankelijk wel angst en benauwdheid bij Jakob (Jer. 30:4), maar *ontfermt* de Schepper Zich uiteindelijk over Zijn volk. De profeet Jeremia heeft over “de dag zonder weerga, een tijd van benauwdheid voor Jakob” gezegd: “Maar daaruit zal hij *gered* worden. Op die dag zal het gebeuren, luidt het woord van de HERE der heirscharen dat Ik het juk van hun hals zal verbreken en hun banden zal verscheuren; vreemden zullen hen niet meer knechten, maar zij zullen de HERE, hun God, dienen en David, hun koning, die Ik hun verwekken zal... Jakob zal *terugkeren* en rustig en veilig zijn, door niemand opgeschrikt” (Jer. 30:7-10). Een engel uit de hemel heeft over de “tijd van grote benauwdheid, zoals er niet is geweest sinds er volken bestaan” gezegd: “Maar in die tijd zal *uw* volk [het volk van Daniël, d.w.z. het Joodse volk] *ontkomen*: al wie in het boek geschreven wordt bevonden” (Dan. 12:1).

3. “Dagen van wraak” houden verband met het overtreden van Gods verbond. Het zijn dagen van “toorn over *dit* volk” (Luk. 21:23), “*Israël* zal het ervaren” (Hos. 9:7). De “grote verdrukking” heeft daarentegen aanvankelijk wel betrekking op Israël (Jer. 30:7) maar strekt zich uiteindelijk uit tot alle volken. Het is een tijd zoals er “niet is geweest sinds er *volken* bestaan tot op die tijd toe” (Dan. 12:1). Tijdens die verdrukking wordt de hele schepping aangetast. Het is een verdrukking zoals “er niet geweest is van [het] begin van [de] *schepping* die God heeft geschapen” (Mar. 13:19). Als die tijd niet werd

verkort zou “geen enkel vlees behouden worden” (Matth. 24:22, Mar.13:20), dat wil zeggen: zou mens noch dier in leven blijven (vgl. 1 Kor. 15:39). Tijdens de grote verdrukking zal de mensheid met uitsterven worden bedreigd en de schepping ten onder lijken te gaan.

4. “Dagen van wraak” en de “grote verdrukking” eindigen op een ander moment. Dagen van wraak lopen erop uit, dat de inwoners van Judea omkomen of als slaven in ballingschap worden gevoerd. Vanaf dat moment is Jeruzalem niet langer de “heilige stad”, maar een plaats die door de volken wordt vertrapt. Die toestand van vernedering zal duren “totdat [de] tijden van [de] volken zijn vervuld”. Pas wanneer die “tijden” ten einde lopen, zullen er tekenen zijn aan zon, maan en sterren (Luk. 21:22-25).

De grote verdrukking zal daarentegen uitlopen op ontzagwekkende verschijnselen aan het firmament. De Here Jezus heeft gezegd:

“Terstond nu na de verdrukking van die dagen zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen van de hemel vallen en de krachten van de hemelen zullen wankelen” (Matth. 24:29, vgl. Mar.13:24-25).

5. “Dagen van wraak” zijn er in de loop van de geschiedenis bij *meerdere* gelegenheden geweest. De Here sprak over “dagen van wraak”, niet: “DE dagen van wraak”. De dagen waarin Efraïm werd weggevoerd door de Assyriërs waren al “dagen van wraak” (Hos. 9:7), en zo noemt de Schrift ook de jaren waarin Judéa te gronde werd gericht door de Romeinen (Luk. 21:22). Maar “de grote verdrukking” is een volstrekt *unieke* periode. Zo’n tijd zal “er niet zijn geweest van het begin van de wereld (of: het begin van de schepping) af tot dan toe en zal er ook geenszins meer komen” (Matth. 24:21, Mar. 13:19). Het zal een tijd zijn “zoals er niet geweest is sinds er volken bestaan, tot op die tijd toe” (Dan. 12:1).

Op grond van dit overzicht meen ik, dat “de grote verdrukking” waarover Mattheüs en Markus spreken niet kan worden vereenzelvigd met de door Lukas genoemde “dagen van wraak”. De jaren van de Joodse oorlog waren “dagen van wraak”, die ertoe leidden dat Israël van de kaart werd geveegd en de overlevenden van het volk in ballingschap werden gevoerd. De “grote verdrukking” is daarentegen een *later* moment in de geschiedenis. Want aan het eind van die verdrukking zal Israël uit haar ballingschap worden *verlost* en naar haar land mogen terugkeren om daar veilig te wonen. Geen enkel volk zal hen dan nog overheersen, en ze zullen “de HERE, hun God, dienen en David, hun koning” (Jer. 30:7-10, vgl. Matth. 24:31, Mar. 13:27). De Messias komt aan het eind van “de grote verdrukking”, maar niet tijdens de “dagen van wraak”. Zijn komst valt dus *niet* samen met de val van Jeruzalem.

We zouden de gevonden verschillen als volgt in een schema kunnen samenvatten:

	Dagen van wraak	Grote verdrukking
Begin	Wanneer u Jeruzalem door legerkampen omsingeld ziet (Luk. 21:20-22).	Wanneer u de gruwel van de verwoesting zult zien staan in de heilige plaats (of: waar het niet behoort, Matth. 24:15-21, Mar. 13:14-18)
Einde	Ballingschap of dood voor alle Israëlieten (Luk. 21:23-24).	Verlossing en inzameling van alle uitverkorenen uit hun ballingschap (Jer. 30:7-10, Matth. 24:31, Mar. 13:27).
Hoofddoel	Israël door de HERE gestraft (Luk. 21:23, Hos. 9:7).	Israël door de HERE gelouterd en uiteindelijk verlost (Jer. 30:4-10, Dan. 12:1, Matth. 24:31, Mar. 13:27).
Onderwerp	Het volk van het verbond, dus Israël (Hos. 9:7, vgl. Rom. 9:4)	Eerst Israël (Jer. 30:4), uiteindelijk de volken (Dan. 12:1), en zelfs "alle vlees" (Matth. 24:22, Mar.13:20), dus: elk levend wezen.
Wanneer	Meermalig (Deut.28 en 32; Hos. 9, Luk. 21:22) .	Volstrekt éénmalig (Jer. 30:7, Dan. 12:1, Matth. 24:21, Mar. 13:19).
Duur	"Totdat de tijden van de volken zijn <i>vervuld</i> " (Luk. 21:24).	Worden <i>verkort</i> (Matth. 24:22, Mar. 13:20).
Afsluiting	Val van Jeruzalem, ballingschap voor Israël, aanbreken van de "tijden van de volken" (Luk. 21:22-24).	Ontzagwekkende hemelverschijnselen (Matth. 24:29, Mar. 13:24-25), komst van de Zoon op de wolken (Matth. 24:30, Mar. 13:26), inzameling van de verstrooide Israëlieten (Matth. 24:31, Mar. 13:27). Discipelen worden beloofd of gestraft, volken geoordeeld op grond van hun houding tegenover de broeders van de Messias (Matth. 25).

Hoe de vragen van de discipelen werden beantwoord

Het onderwijs dat de Here Jezus op de Olijfberg heeft gegeven was bedoeld als antwoord op vragen die Zijn discipelen Hem hadden gesteld. Uit de verslagen van de evangelienschrijvers blijkt dat zij twee vragen stelden. Ze vroegen naar een tijdstip, en ze vroegen om een teken. Hun eerste vraag luidde: "Zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn?" (Matth. 24:3, Mar. 13:4). "Meester, wanneer zullen deze dingen dan zijn?" (Luk. 21:7). Wanneer zal de stad worden verwoest, zoals U daarnet hebt aangekondigd? Wanneer zult U met messiaanse heerlijkheid verschijnen om de huidige boze "eeuw" af te sluiten en over de aarde te gaan regeren?

In de tweede plaats vroegen ze: "Wat is het teken van Uw komst en van de voleinding van de eeuw?" (Matth. 24:3). "Wat is het teken wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan?" (Mar. 13:4). "Wat is het teken wanneer deze dingen zullen gebeuren?" (Luk. 21:7). Als de verwoesting van de stad, Uw komst, en de voleinding van de eeuw

naderen, is er dan een voorteken waaruit we kunnen opmaken dat dit alles nabij is? Zal er voorafgaand aan het einde een signaal worden gegeven?

Mijns inziens heeft de Here de eerste vraag *niet* beantwoord. Preteristen menen uit Matth. 24:34, Mar. 13:30 en Luk. 21:32 te kunnen afleiden, dat de Here al in de generatie van de apostelen is teruggekomen. Hij zei immers: "Voorwaar, Ik zeg u: dit geslacht zal geenszins voorbijgaan voordat al deze dingen zijn gebeurd". Als "dit geslacht" een tijdsaanduiding was, dan antwoordde Hij, dat Zijn komst binnen één mensenleven zou plaatsvinden. De apostelen hebben de woorden van hun Meester echter *niet* opgevat als een tijdsaanduiding. Want enkele dagen later vroegen ze Hem: "Heer, zult U in deze tijd het koninkrijk voor Israël herstellen?" (Hand. 1:6). De Heiland antwoordde toen niet: "Dat heb Ik jullie al gezegd, Ik kom nog in jullie generatie terug". Hij zei: "Het komt u niet toe tijden of gelegenheden te weten die de Vader in Zijn eigen macht heeft gesteld" (Hand. 1:7). In Zijn eerdere toespraak op de Olijfberg had Hij *precies hetzelfde* antwoord gegeven: "Van die dag en dat uur echter weet niemand, ook de engelen in [de] hemelen niet, ook de Zoon niet, behalve de Vader" (Mar. 13:32, vgl. Matth. 24:36). De vraag naar het "wanneer" is door de Heiland niet beantwoord. Hij zei dat Hij die niet *kon* beantwoorden.

Op de vraag naar het teken (of: naar tekenen) gaf de Here wél antwoord. Hij waarschuwde Zijn discipelen, dat allerlei dingen die konden worden beschouwd als tekenen, in werkelijkheid niet wezen op een naderend einde. Over mensen die zich voor de Messias uitgaven, oorlogen en geruchten van oorlogen, volken en rijken die elkaar bestreden, hongersnoden en aardbevingen zei Hij: "Dit alles moet gebeuren, maar het is nog niet het einde"... "Dit alles is echter (of: slechts) [het] begin van [de] weeën" (Matth. 24:5-8, Mar. 13:6-9, Luk. 21:8-11, vgl. Rom. 8:22).

Over het teken, dat aangaf dat de stad zou worden verwoest en er geen steen op de andere zou worden gelaten, zei de Here: "Wanneer u nu Jeruzalem door legerkampen omsingeld ziet, **weet dan** dat haar verwoesting nabij gekomen is" (Luk. 21:20). De omsingeling van de stad door legerkampen zou binnen afzienbare tijd worden gevolgd door haar verwoesting.

De Here noemde echter nog *andere* tekenen. Hij zei: "Wanneer u dan de gruwel van de verwoesting, waarvan gesproken is door de profeet Daniël, zult zien staan in [de] heilige plaats... laten dan zij die in Judéa zijn, vluchten... want er zal **dan** een grote verdrukking zijn... **terstond nu** na de verdrukking van die dagen zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar schijnsel niet geven... en **dan** zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen... en **dan** zullen alle stammen van het land weklagen en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken van de hemel met kracht en grote heerlijkheid" (Matth. 24:15-30, Mar. 13:14-26). Het plaatsnemen van de gruwel der verwoesting zou tot grote verdrukking van de Judeeërs leiden, maar spoedig worden

gevolgd door de verschijning van de Mensenzoon op de wolken van de hemel. Door die komst zou de boze eeuw worden afgesloten en het messiaanse rijk beginnen. De Koning zou Zijn onderdanen bijeen verzamelen uit alle plaatsen waarheen ze waren verstrooid (Matth. 24:31, Mar. 13:27).

Om vast te stellen dat Jeruzalem door legerkampen werd omringd, was kennis van de Bijbel niet vereist. Maar om de “gruwel der verwoesting” te kunnen duiden, moesten de discipelen het boek Daniël bestuderen. De Here gaf Zijn leerlingen opdracht: *“Laat hij die het leest, erop letten!”* (Matth. 24:15, vgl. Mar. 13:14). In eer volgend hoofdstuk zal ik proberen om die opdracht in praktijk te brengen.

Conclusie

1. Uit Mattheüs 24 leiden preteristen af, dat niet alleen de verwoesting van Jeruzalem, maar ook de grote verdrukking en de wederkomst van Christus hebben plaatsgevonden in de eerste eeuw.

2. De Here Jezus heeft op de Olijfberg echter gesproken over “dagen van wraak”, die zich in Israëls geschiedenis hebben herhaald (Deut. 28 en 32, Hos. 9:7, Luk. 21:22) en over een volstrekt unieke “grote verdrukking” (Matth. 24:21, Mar. 13:19).

3. “Wraak” en “verdrukking” zijn niet hetzelfde, want “dagen van wraak” leiden tot ballingschap voor de stammen van het land (Luk. 21:24), terwijl de “grote verdrukking” erop uitloopt dat de verstrooide ballingen worden ingezameld (Matth. 24:31, Mar. 13:27). Dagen van wraak waren er in de geschiedenis dikwijls, maar de in de Bijbel aangekondigde grote verdrukking heeft nog nimmer plaats gevonden.

4. De vraag, wanneer de tempel zou worden verwoest, de Messias zou komen en de huidige eeuw zou worden afgesloten, is door de Here niet beantwoord. Hij zei, dat alleen Zijn Vader het antwoord wist (Matth. 24:36, Mar. 13:32, Hand. 1:6-7).

5. Op de vraag, wat het teken was dat dit alles zou gaan gebeuren, gaf de Here wel antwoord. Rampen die dikwijls als voortekenen van het wereldeinde of van het aanbreken van de “new age” worden beschouwd, zijn in werkelijkheid géén voortekenen (Matth. 24:4-8, Mar. 13:5-8, Luk. 21:8-11). Wanneer Jeruzalem door legerkampen werd omringd, was de verwoesting van de stad nabij (Luk. 21:20). En wanneer de gruwel van de verwoesting op de heilige plaats staat, is de dag des HEREN aangebroken en zal de Zoon des mensen spoedig komen (Matth. 24:15-31, Mar. 13:14-27, vgl. 2 Thess. 2:3-5).

* * * * *